

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-06-01

Diarienummer N609-2077/23

Handläggare

Lina Stegemann, Erica Karjalainen, Annelie Kärrman

E-post: foramn.efternamn@forvaltning.goteborg.se

Revidering av grundskolenämndens regler för god ekonomisk hushållning

Förslag till beslut

I grundskolenämnden,

1. Grundskolenämnden fastställer förvaltningens förslag på revidering av regler för god ekonomisk hushållning.
2. Grundskolenämnden förklarar följande uppdrag fullgjort:
grundskoleförvaltningen får i uppdrag av grundskolenämnden att återkomma med komplettering av hantering för underskott som ej åtgärdats inom tre år.
(GSN 2022-09-24 § 222)

Sammanfattning

Nuvarande regler för god ekonomisk hushållning beskriver hantering av överskott, utnyttjande av upparbetat resultat över årsskiften samt begränsningsregler för över- och underskott över årsskiften. Revidering av reglerna för god ekonomisk hushållning kopplat till överskottshantering beslutades i nämnden 2022-09-27 § 222. Reglerna beskriver emellertid inte förvaltningens hantering av underskott och vad som sker när ett underskott inte hämtas hem inom en treårsperiod per negativt resultat. Förvaltningen har därför tagit fram förslag på revidering av regler för god ekonomisk hushållning kopplat till underskott.

I ärendet beskrivs grundskoleförvaltningens förslag till revidering av regler för god ekonomisk hushållning gällande hantering av underskott som ej hämtats hem inom en treårsperiod. I ärendet beskrivs även revidering utifrån Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning om eget kapital.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningens bedömning är att den föreslagna revideringen av regler för god ekonomisk hushållning leder till en tydlig hantering av ekonomiskt underskott. Detta är av stor vikt för att få en medvetenhet i verksamheterna, ett effektivt resursutnyttjande och regler som möjliggör ett långsiktigt planerande och agerande.

Om revidering av reglerna för god ekonomisk hushållning inte genomförs kvarstår otydlighet vilket kan bidra till skolområden inte åtgärdar underskott i tid.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Ärendet beskriver bland annat vilka konsekvenser som kan uppstå om reglerna för god ekonomisk hushållning inte revideras kopplat till underskott.

Ekonomi i balans över tid bidrar till goda planeringsförutsättningar, kontinuitet, stabilitet och därmed förutsättningar för bättre elevresultat och god arbetsmiljö för elever och medarbetare. När skolenheterna behöver vidta åtgärder för ekonomi i balans sker i regel en inbromsning. Detta kan leda till att planering av en stabil och förutsägbar verksamhet minskar. Bedömningen är därför att åtgärder för att anpassa organisationen efter budget bör vidtas så tidigt som möjligt, för att minska eventuell negativa effekter inom den sociala dimensionen. Om ett enskilt skolområde inte har en ekonomi i balans urholkas även resursfördelningsmodellens syfte för en likvärdig skola.

Samverkan

Information på facklig samverkan (FSG) den 12 juni 2023.

Bilagor

1. Bilaga 1, Förslag till reviderade regler för god ekonomisk hushållning, (ändringar markerade i gult)
2. Bilaga 2, Nuvarande regler för god ekonomisk hushållning

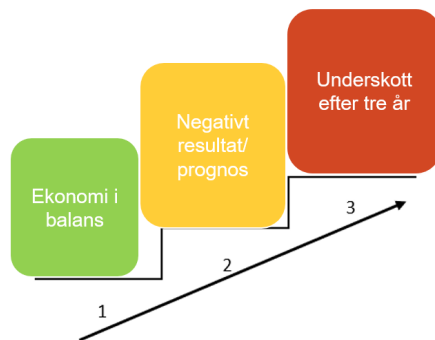
Ärendet

Grundskolenämnden har att fatta beslut om förvaltningens förslag till revidering av regler för god ekonomisk hushållning kopplat till underskott.

Ekonomiska förutsättningar

Skolområdena hade vid 2021 års slut ett sammanlagt överskott på 242 Mkr. Ett fåtal skolområden hade ett negativt årsresultat 2021 trots avskrivningar av tidigare upparbetade underskott till följd av omorganisationen när skolområdena bildades. Under 2022 ökade antalet skolområden med ett totalt negativt underskott från 9 till 17 skolområden. Enligt reglerna för god ekonomisk hushållning ska ett skolområdes negativa årsresultat hämtas hem inom en rullande treårsperiod per negativt resultat.

Förvaltningen använder sig av nedan ekonomiska trestegsmodell för att tydliggöra arbetsprocessen för ekonomi i balans.

I reglerna för god ekonomisk hushållning beskrivs ansvarsfördelning och rektorns fullständiga ansvar för sin budget. Vid ett negativt resultat eller prognos ska en åtgärdsplan och konsekvensanalys upprättas för att komma i balans vilket kan kopplas till steg två i modellen. Rektor med stöd av utbildningschef samt stödfunktioner tar fram relevanta åtgärdsplaner som följs upp regelbundet varje månad enligt tidsplan.

I dagsläget beskriver reglerna för god ekonomisk hushållning inte vad som sker om ett skolområde har ett underskott som kvarstår efter tre år.

Förslag till hantering av underskott efter en treårsperiod

För att säkerställa att ekonomi i balans nås inom treårsperioden behöver det finnas tydligt riktat stöd för rektor i arbetet med att ta fram åtgärdsplan och konsekvensanalys för att nå en ekonomi i balans under det sista året i treårsperioden. Tidiga stödinsatser riktade till rektor är av stor vikt för att skapa bra förutsättningar. Ju längre tiden går och ju större det totala underskottet blir, desto mer kraftfulla åtgärder behöver vidtas vilket kan resultera i negativa effekter för eleverna. Förvaltningens förslag är därav enligt följande:

- Rektor får riktat stöd av specialistgrupp, bestående av utbildningschef, ekonomi, HR och verksamhetsutvecklare, i budgetarbetet inför sista året i treårsperioden om underskott kvarstår efter två år i rad.

Fördelen med att påbörja arbetet med en ekonomi i balans redan i budgetarbetet inför det tredje året är att rektorn får möjlighet till ett utökat stöd. Det finns även en större möjlighet att nå balanskravet och hinna verkställa åtgärderna.

Förvaltningens målsättning med hantering av underskott över tid är att underskott ska vara hanterade inom tre år. Förvaltningen förordar även att komplettera med en regel om skolområdet inte har nått målet och fortfarande har ett underskott att hämta hem efter tre år. Regeln innefattar följande:

- Utbildningsområdet får ett fjärde år på sig att tillsammans åtgärda skolområdets underskott för att uppnå ekonomi i balans på utbildningsområdesnivå.

Förslaget leder till att skolområdet som inte fullt ut lyckas åtgärda sitt underskott får stöd och därmed minskas effekterna för eleverna av allt för sena insatser. Detta förutsätter emellertid att hela utbildningsområdet har en ekonomi i balans.

Om rektorn inte har lyckats med uppdraget att ha en ekonomi i balans efter tre år behöver rektorn stöd för att hantera uppdraget. Förvaltningens förslag är enligt följande:

- Ansvar för ekonomisk uppföljning, budget och bemanning lyfts till utbildningschef (eller till den utbildningschef utser) efter treårsperioden men rektor driver fortsatt organisation.

För att säkerställa att ekonomi i balans uppnås lyfts delegationen till närmaste chef. Närmaste chefen kan emellertid utse en annan lämplig person för uppdraget. Chefen, eller den som utses för uppdraget, har i uppgift att sätta samman eventuella stödfunktioner från ekonomi, HR, verksamhetsutvecklare eller annan profession vid behov. Stödgruppens arbetsuppgifter blir att stödja chefen att ta fram ytterligare åtgärdsplaner och konsekvensanalyser enligt de riktlinjer som finns och de behov som bedöms. Arbetsbelastningen för utbildningscheferna kan komma att påverkas under perioden att påverkas men behövs för att säkerställa en ekonomi i balans för hela utbildningsområdet.

I och med revidering och komplettering av nuvarande ekonomistyrningsregler ges förvaltningen tydligare regler för vad som gäller när ett skolområde inte har en ekonomi i balans efter tre år. Hanteringen kräver ökad arbetsinsats hos utbildningschefer, ekonomicontrollers och HR-specialister. Dock skapar revideringen tydligare regler som möjliggör ett långsiktigt planerande och agerande och effektivt resursutnyttjande.

Revidering utifrån Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning

Kommunfullmäktige beslutade 2023-03-23 att revidera stadens regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning om bland annat nya riktnivåer för eget kapital. Grundskolenämndens regler för god ekonomisk hushållning är reviderade i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

Protokollsutdrag skickas till
Grundskoleförvaltningens ledningsgrupp

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Maria Andersson
Förvaltningsdirektör

Ulrica Johansson
Avdelningschef